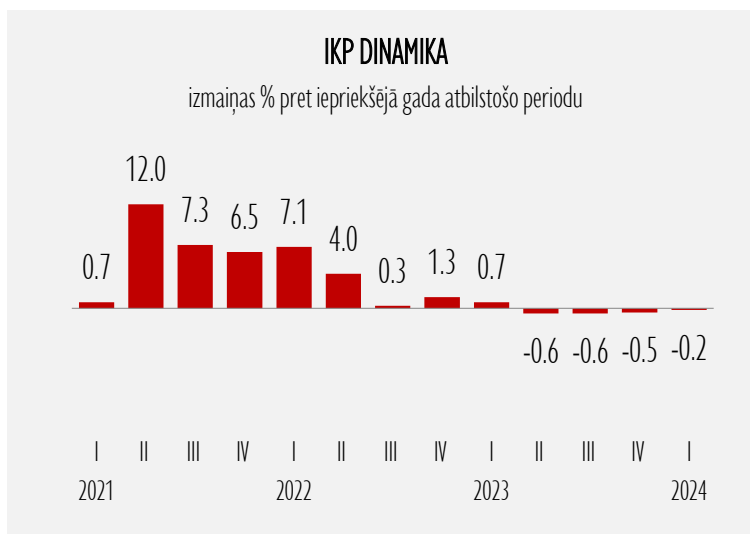

Par IKP ātro novērtējumu 2024.gada 1.ceturksnī

Pirmajā ceturksnī ekonomikā novērojams neliels kritums

Saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes iekšzemes kopprodukta ātro novērtējumu šogad 1.ceturksnī IKP salīdzināmās cenās pēc neizlīdzinātiem datiem bija par 0,2% mazāks nekā pirms gada. IKP 1.ceturksnī ietekmēja kritums kā ražojošajās nozarēs, tā arī pakalpojumu nozarēs. Mazāk iekasēti arī produktu nodokļi.

Negatīvo IKP dinamika galvenokārt ietekmē nelabvēlīga un nenoteikta ģeopolitiskā situācija reģionā, kā arī augstais cenu līmenis.

Vājāks sniegums ražojošajās nozarēs 1.ceturksnī jau bija gaidāms. Šogad pirmajos divos mēnešos apstrādes rūpniecības nozares izlaides apjomi bija par 3% mazāki nekā pirms gada. Saruka ķīmiskās rūpniecības, nemetālisko minerālu, gatavo metālizstrādājumu un mašīnu un iekārtu ražošanas apjomi. Tajā pašā laikā apstrādes rūpniecībā ir vērojamas arī pozitīvas tendences – kāpums gada sākumā bija pārtikas, koksnes, koka un korķa izstrādājumu, kā arī poligrāfijas un papīra ražošanā. 2024.gada janvārī-februārī apjomu pieaugums gada griezumā ir bijis arī ieguves rūpniecībā un karjeru izstrādē (par 16%) un elektroenerģijas un gāzes apgādes nozarē (par 5,9%).

Situācija ārējā vidē nelabvēlīgi ietekmē ārējo tirdzniecību un preču eksporta apjomus. Kopumā šogad pirmajos divos mēnešos preču eksports faktiskajās cenās bija par 3,2% zemākā līmenī nekā pagājušā atbilstošajā periodā. Ņemot vērā, ka gada sākumā preču eksporta cenu indekss bija negatīvs (-5%), tas nozīmē, ka preču eksporta apjomi salīdzināmās cenās gada griezumā ir nedaudz pieauguši.

Pakalpojumu nozarē kopumā ir vērojams neliels kritums. Tomēr šā gada 1.ceturksnī mazumtirdzniecības apgrozījums faktiskajās cenās bija par 2,1% (salīdzināmās cenās par 0,9%) lielākā apjomā nekā pagājušā gada 1.ceturksnī. Tas liecina, ka neraugoties uz augsto cenu līmeni saglabājas pozitīva privātā patēriņa dinamika.

Sagaidāms, ka ģeopolitiskā nenoteiktība un augstās cenas turpinās ietekmēt ekonomisko attīstību un visticamāk gada pirmajā pusē ekonomiskās aktivitātes būs mērenas. Ekonomikas ministrija prognozē, ka kopumā 2024.gadā IKP pieaugs par 1,8 procentiem.